

POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCE

<i>autorka práce:</i>	Tomáš Martinec
<i>téma práce:</i>	Státní tajemství vs. právo na informace – případ Bradleyho Manninga v historickém kontextu
<i>autor posudku:</i>	PhDr. et Mgr. Kryštof Kozák, PhD., Institut mezinárodních studií, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy
<i>datum:</i>	8. června 2012

Předložená práce Tomáše Martince se zabývá aktuálním tématem úniku citlivých informací, které byly zveřejněny na serveru Wikileaks. Autor nás nejprve uvádí do problematiky právního vývoje v oblasti ochrany informací. Poté se zabývá případem Daniela Ellsberga, který je svým významem srovnatelný se současnou aférou. Následuje popis případu Bradleyho Manninga, který zřejmě poskytnul informace serveru Wikileaks. Těžiště práce pak spočívá v komparaci těchto dvou případů, ze které autor vyvozuje určité závěry ohledně výsledků budoucího procesu s Bradley Manningem.

Práce je podrobně zpracovanou komparativní studií, která využívá známého historického případu k uchopení velmi aktuálního tématu. Z metodologického hlediska je po vymezení historického vývoje právního rámce přistoupeno ke dvěma případovým studiím, které jsou na závěr porovnány na základě předem určených kritérií. Toto srovnání je velmi pečlivě provedeno, nicméně by mohlo ještě více reflektovat v úvodu zmíněný obecnější rámec problematiky – v názvu práce je střet dvou principů, což porovnání dvou konkrétních případů nevystihuje úplně dostatečně. Už pro úplnost srovnání by bylo dobré zmínit i jiné obdobné případy či rozhodnutí, které by bylo možné využít. Míra zasahování exekutivy do případu

Daniela Ellsberga byla natolik flagrantní, že toho půjde v případě Manninga jen těžko dosáhnout.

Z obsahového hlediska je práce podrobně zpracovaná a obsahuje dostatek relevantních údajů. Rozbor stanovisek soudců Nejvyššího soudu v případě Pentagon Papers je z toho hlediska velmi důležitý, neboť ukazuje hlavní názorové rozdíly a koncepční střety v oblasti svobody projevu a práva na informace. Autor však pouze zrekapituloval tato stanoviska, aniž by je důkladněji zhodnotil, včetně teoretických koncepcí, které by bylo možné využít na jejich podporu. Pouze krátce zmíněn je názor, že pokud vláda využívá svých prostředků k tomu, aby vědomě manipulovala veřejným míněním ve svůj prospěch, výrazně tak ohrožuje demokratické základy samotného státu. V sekci věnované vyhlídkám Bradleyho Manninga by bylo vhodné uvést kromě paralel s případem Ellsberga také další případy, kdy nesprávný či nestandardní postup vedl k zastavení trestního stíhání. Koncepčně je to však velmi odlišný problém od toho, zda je Manningův čin ospravedlnitelný z hlediska práva na informace či dokonce svobodu projevu – tento rozměr by bylo dobré v práci více reflektovat, zejména protože proces s Manningem ještě není u konce. Přesahy do mezinárodního práva jsou sice správně zmíněny, nicméně pouze v hodně obecné rovině. Šlo více zmínit i politické souvislosti Manningova případu v kontextu projevů Baracka Obamy ohledně větší transparentnosti. Některá tvrzení v práci se na několika místech opakují, stačilo by na ně pouze odkázat.

Práce je po formální stránce na poměrně dobré úrovni. Autor píše srozumitelně a výstavba textu má logickou strukturu. Pro přehlednost je uvedena i tabulka srovnávající oba případy, mohla by však být i stručnější (v bodech), aby jasněji vynikly hlavní rozdíly. V práci jsou občas překlipy, např. problematiky na str. 13, podivný formát čísla „No. 13, 526“, „Vláda se však vláda nerozhodla“, poznámka pod čarou před tečkou a chybějící tečka na str. 32, nicméně výrazněji nenarušují čitelnost textu.

Celkově se jedná o důkladně zpracovanou bakalářskou práci na relevantní téma, která porovnává současný problém s jeho nejznámějším historickým precedentem. I přes uvedené výhrady splňuje formální a technické požadavky kladené na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně až velmi dobře** v závislosti na výsledku obhajoby. Po určitých redakčních úpravách jsou její komparativní části způsobilé k publikaci v případném sborníku studentských prací.

Při obhajobě navrhuji položit následující otázky: Jaké jsou v současnosti limity svobody projevu v USA? Jak se v tomto ohledu vyvíjel postoj prezidenta Obamy? Jak se k právu na informace v posledních letech stavěl Nejvyšší soud? V jaké formě měl Manning zveřejnit informace tak, aby se nedostal do problémů se zákonem? Proč reagují americké administrativy na úniky informací tak rezolutně?

KRYŠTOF KOZÁK